

Strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem w Zespole Placówek Resocjalizacyjno – Socjoterapeutycznych w Oławie
oraz
sposoby współdziałania pracowników ZPR-S ze służbą zdrowia i Policją w sytuacjach wymagających interwencji.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tj. Dz.U. z 2014 r., poz. 382)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2012 r., poz. 1356 z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2012r., poz. 124 z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz.U. z 2015 r., poz. 355)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn.zm.)
- Zapisy w Programie Wychowawczym i Programie Profilaktycznym oraz Statucie ZPR-S Oława

Strategia działań wychowawczych, zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec uczniów – wychowanków ZPR-S Oława zagrożonych uzależnieniem obejmuje wszelkie działania wychowawcze, profilaktyczne oraz edukację prozdrowotną. Jest realizowana przez wszystkich pracowników placówki a koordynatorem działań jest odpowiedni pedagog placówki.

Podmiotem działań w ramach strategii są uczniowie – wychowankowie ZPR-S w Oławie.

1. Edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia.

W ZPR-S Oława systematycznie prowadzona jest edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia, a działania w tym zakresie prowadzone są w ramach realizacji:

- Programu Wychowawczego;
- Programu Profilaktycznego;
- Zajęć edukacyjnych, opiekuńczo-wychowawczo-resocjalizacyjnych – zgodnie z obowiązującą podstawą programową;
- Konkursów z zakresu edukacji prozdrowotnej;
- Współpracy z przychodnią rejonową;
- Godzin z wychowawcą klasy;
- Organizowanych w placówce imprez sportowych i rekreacyjnych;
- Akcji informacyjnych w ramach realizacji programów profilaktycznych;
- Zebrań klasowych z rodzicami/prawnymi opiekunami wychowanków;
- Warsztatów z rodzicami/prawnymi opiekunami wychowanków;
- Spotkań indywidualnych z pedagogiem i psychologiem placówki;
- Współpracy z terapeutą uzależnień;
- Wewnątrzszkolnego doskonalenia kadry pedagogicznej;
- Konsultacji z lekarzami specjalistami;
- Współpracy z instytucjami wspierającymi działalność placówki.

2. Działalność informacyjna.

Działalność informacyjna obejmuje upowszechnianie wśród uczniów - wychowanków Zespołu Placówek Resocjalizacyjno-Socjoterapeutycznych, rodziców oraz kadry pedagogicznej wiedzy na temat:

- Szkodliwości środków lub substancji, których używanie łączy się zagrożeniem bezpieczeństwa, zdrowia i życia oraz może prowadzić do uzależnień;
- Dostępnych form pomocy dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem;
- Możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień;
- Skutków prawnych związanych z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Upowszechnienie tej wiedzy następuje poprzez:

- Realizowanie konkursów i akcji profilaktycznych na terenie placówki,
- Motywowanie uczniów – wychowanków do udziału w imprezach, akcjach i konkursach o tematyce profilaktycznej,
- Opracowywanie komiksów o tematyce profilaktycznej,
- Pracę z wykorzystaniem filmów o tematyce profilaktycznej,
- Rozmowy indywidualne i grupowe z wychowankami mające na celu przekazywanie informacji na temat zagrożeń związanych ze środkami psychoaktywnymi,
- Przeprowadzanie zajęć o tematyce profilaktycznej,
- Psychoedukację rodziców,
- Opracowywanie i udostępnianie materiałów informacyjnych dotyczących zagadnień profilaktycznych dla uczniów, rodziców/opiekunów prawnych i kadry pedagogicznej,
- Edukację kadry pedagogicznej – przekazywanie informacji na temat szkoleń i warsztatów.

3. Zadania pracowników szkoły w zakresie pomocy młodzieży zagrożonej uzależnieniem.

Pracownicy ZPR-S Oława	Działania
Dyrektor i wicedyrektor	<ul style="list-style-type: none"> - Realizuje zadania wynikające ze Statutu Placówki. - Monitoruje i odpowiada za realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych. - Na bieżąco jest informowany przez wychowawców, nauczycieli, pedagogów i psychologów placówki o podejmowanych przez nich działaniach wynikających z realizacji poszczególnych punktów strategii. - Podejmuje stosowne decyzje tak, aby każda interwencja była przeprowadzona z zachowaniem wszelkich praw zarówno uczniów, jak i ich rodziców/prawnych opiekunów..
Nauczyciele i wychowawcy klas	<ul style="list-style-type: none"> - Realizują zadania zawarte w Programie Wychowawczym i Programie Profilaktycznym. - Systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów na godzinach wychowawczych lub kołach zainteresowań. - Realizują zagadnienia dotyczące zapobieganiu narkomanii w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia. - Uczestniczą w wewnątrzszkolnym doskonaleniu nauczycieli oraz indywidualnych kursach, szkoleniach, konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem. - Wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z młodzieżą informując o szkodliwości środków i substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa oraz może doprowadzić do trwałego uzależnienia. - Wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy, dzielą się spostrzeżeniami podczas zebrań zespołów ds. planowania i koordynowania udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej. - Wychowawcy klas i nauczyciele współpracują z pedagogiem oraz psychologiem w zakresie realizowania zagadnień profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej.

Pedagog	<ul style="list-style-type: none"> - Zapewnia pomoc pedagogiczną młodzieży zagrożonej uzależnieniem na terenie placówki, prowadzi indywidualne konsultacje i poradnictwo pedagogiczne dla uczniów - wychowanków podejmujących zachowania ryzykowne. - Systematycznie rozpoznaje i diagnozuje zagrożenia związane z uzależnieniem (wstępna ankieta skierowana do rodziców podczas przyjmowania wychowanka do placówki, prowadzi obserwacje diagnozujące, rozmowy kierowane, indywidualne rozmowy z uczniami, konsultacje z wychowawcami, nauczycielami i pozostałymi pracownikami ZPR-S Oława). - Udostępnia młodzieży i rodzicom materiały edukacyjne dotyczące problematyki zapobiegania narkomanii. - Dostarcza osobom zainteresowanym informacji na temat dostępnych form pomocy dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej oraz osobom współuzależnionym. - Organizuje i prowadzi zajęcia profilaktyczne – Trening Umiejętności Kontroli zachowań związanych z Alkoholem i Narkotykami TUKA/N. - Współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi dziecko i rodzinę w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży. - Uczestniczy w wewnątrzszkolnym doskonaleniu nauczycieli oraz w warsztatach, szkoleniach, kursach o tematyce profilaktycznej oraz zdrowia psychicznego. - Współpracuje z dyrekcją szkoły, psychologiem, wychowawcami i nauczycielami we wszystkich działaniach mających na celu eliminowanie zachowań ryzykownych młodzieży, w sytuacjach wymagających interwencji lub udzielenia pomocy wychowankowi, który znalazł się w sytuacji kryzysowej.
Psycholog	<ul style="list-style-type: none"> - Zapewnia pomoc psychologiczną wychowankom przejawiającym zachowania ryzykowne na terenie placówki, prowadzi indywidualne konsultacje i porady psychologiczne dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem. - Dokonuje diagnozy psychologicznej uczniów w zakresie eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi. - Kieruje wychowanków na spotkania z terapeutą do Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych bądź eksperymentujących z narkotykami, bądź innego terapeuty. - Prowadzi zajęcia z profilaktyki uzależnień, zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia integrujące grupy wychowawcze. - Prowadzi działalność informacyjną, która obejmuje upowszechnianie wśród młodzieży, rodziców/prawnych opiekunów informacji na temat szkodliwości środków lub substancji, których używanie jest zagrożeniem dla zdrowia i życia uczniów - wychowanków (skrypty, ulotki, prezentacje). - Organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologicznej dla wychowanków i ich rodziców/prawnych opiekunów. - Prowadzi indywidualne konsultacje dla uczniów, rodziców, opiekunów i nauczycieli dotyczące minimalizowania skutków ryzykownych zachowań młodzieży. - Wspiera wychowawców klas i nauczycieli w działaniach wynikających z Programu Wychowawczego szkoły i Programu Profilaktycznego. - Współpracuje z dyrekcją szkoły, pedagogiem szkolnym, wychowawcami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły w sytuacjach wymagających niwelowania skutków zaburzeń rozwojowych.
Pracownicy administracji i obsługi szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - Informują dyrekcję szkoły lub pedagoga, psychologa, wychowawcę oraz nauczyciela o każdym niepokojącym zdarzeniu czy zaobserwowanej sytuacji kryzysowej, wymagającej interwencji pracownika szkoły.

4. Procedury działań interwencyjnych.

Lp	Sytuacja kryzysowa	Działania interwencyjne pracowników ZPR-S Oława
1.	Pracownik ZPR-S Oława uzyskał informację, że wychowanek używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia lub przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji	<ul style="list-style-type: none"> - pracownik przekazuje uzyskaną informację dla pedagoga lub psychologa placówki, ten zaś informuje wicedyrektora i dyrektora, - podczas rozmowy z wychowankiem i potwierdzenia uzyskanych informacji zobowiązuje się ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, - pedagog informuje rodziców/prawnych opiekunów o zachowaniu podopiecznego, - pedagog pisemnie informuje Sąd Rejonowy w miejscu zamieszkania dziecka oraz kuratora o ile rodzina jest objęta jego dozorem, - pedagog wyciąga konsekwencje wobec wychowanka zgodnie ze Statutem ZPR-S Oława, - podczas spotkań Zespołów ds. PIKUUPPP omawiana jest sytuacja wychowanka ze szczególnym uwzględnieniem w/w wydarzenia, proponowane są dalsze oddziaływania względem podopiecznego, <p>w toku interwencji profilaktycznej pedagog lub psycholog może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do placówki specjalistycznej lub na spotkania z terapeutą uzależnień, w sytuacji gdy placówka wykorzystwała dostępne środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa dyscyplinująca, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, kierowany jest wniosek do Sądu</p>

		<p>Rejonowego o zmianę środka wychowawczego (dalszy tok postępowania leży w kompetencji Sądu Rejonowego),</p> <ul style="list-style-type: none"> – jeżeli wychowanek przejawia powyższe zachowania po ukończeniu 18 roku życia pedagog powiadamia Policję oraz właściwy sąd lub prokuraturę.
2.	<p>Pracownik podejrzewa, że na terenie placówki znajduje się wychowanek będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pracownik placówki przekazuje swoje przypuszczenia dla pedagoga lub psychologa placówki, ten zaś informuje wicedyrektora i dyrektora, – pracownik placówki odpowiedzialny za wychowanek izoluje go od reszty klasy, ale ze względu na bezpieczeństwo nie pozostawia go samego (korzysta z pomocy psychologa lub pedagoga) stwarza mu warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie i zdrowie, – pracownik odpowiedzialny za wychowanek, pedagog lub psycholog zawiadamia jednostkę Policji, – w przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości Policja ma prawo przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin), – w sytuacji ucznia pedagog zawiadamia pisemnie rodziców/prawnych opiekunów, właściwy Sąd Rodzinny i Nieletnich oraz kuratora, o ile rodzina jest objęta jego dozorem. Kadra pedagogiczna szczegółowo omawia sytuację wychowanek podczas zebrania Zespołu ds. PiKUUPPP, proponuje dalsze oddziaływania względem niego, wyciągane są także konsekwencje zgodnie ze Statutem ZPR-S
3.	<p>Pracownik ZPR-S Oława znajduje na terenie placówki substancję przypominającą wyglądem narkotyk</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pracownik zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu wezwanej Policji i próbuje ustalić, do kogo znaleziona substancja należy, – pracownik interweniujący powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrekcję placówki a także pedagoga lub psychologa, – po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje się zabezpieczoną substancję i informuje o szczegółach zdarzenia. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.
4.	<p>Pracownik ZPR-S Oława podejrzewa, że wychowanek posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk</p>	<ul style="list-style-type: none"> – dany pracownik w obecności innej osoby (nauczyciela, wychowawcy, pedagoga lub psychologa) ma prawo żądać, aby wychowanek przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość np. kieszeni, torby, plecaka, itp., – o swoich spostrzeżeniach powiadamia wicedyrektora i dyrektora placówki, – pracownik interweniujący zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu wezwanej Policji. – Pracownik interweniujący, pedagog lub psycholog przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z wychowankiem, próbując ustalić w jaki sposób i od kogo nabył tę substancję, – całe zdarzenie dokumentuje się, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami. – po przyjeździe Policji pracownik niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące zdarzenia. <p>Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karane jest</p> <ul style="list-style-type: none"> – posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych, – wprowadzenie do obrotu środków odurzających, – udzielenie innej osobie, ułatwienie lub umożliwienie ich użycia oraz nakłanianie do użycia, – wytwarzania i przetwarzania środków odurzających. <p>Każde z opisywanych wyżej zachowań jest czynem karnym w rozumieniu przepisów Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest wychowanek, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat. Wychowanek, który dopuszcza się powyższych czynów po ukończeniu 17 lat popełnia przestępstwo i podlega przepisom ustawy Kodeks postępowania karnego. W związku z powyższym w przypadku zaistnienia jednego z opisanych wyżej przestępstw na terenie placówki należy wezwać Policję.</p>
5.	<p>Pracownik stwierdził, że wychowanek popełnił czyn karalny lub przestępstwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pracownik niezwłocznie powiadamia wicedyrektora i dyrektora szkoły, a także pedagoga lub psychologa, – pracownik ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia, – przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie placówki) pod opiekę pedagogowi lub psychologowi, – pracownik interweniujący, pedagog lub psycholog niezwłocznie powiadamia Policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała) lub sprawca nie jest uczniem – wychowankiem placówki i jego tożsamość nie jest znana, – pracownik zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je Policji, – pedagog lub psycholog powiadamia rodziców/prawnych opiekunów wychowanek – sprawcy, – pracownik interweniujący sporządza szczegółową notatkę ze zdarzenia, którego był świadkiem. <p>W każdym przypadku popełnienia czynu karnego przez wychowanek, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić Policję lub odpowiedni Sąd Rejonowy, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, Prokuraturę lub Policję.</p>

6.	Pracownik stwierdził, że wychowanek stał się ofiarą czynu karalnego lub przestępstwa.	<ul style="list-style-type: none"> - pracownik udziela pierwszej pomocy (przedmedycznej) lub wzywa pogotowie, w przypadku, gdy ofiara doznała obrażeń; niezwłocznie udaje się z podopiecznym na SOR jeśli jego stan tego wymaga, - pracownik powiadamia pedagoga lub psychologa oraz dyrekcję placówki, - pracownik interweniujący, pedagog lub psycholog powiadamia rodziców/prawnych opiekunów wychowanka o zaistniałym zdarzeniu, - zostaje wezwana Policja w przypadku, kiedy sprawa jest poważna i niezbędne jest profesjonalne zabezpieczenie śladów przestępstwa oraz ustalenie okoliczności i świadków zdarzenia.
7.	Pracownik znajduje na terenie szkoły substancję lub przedmiot, które ocenia jako niebezpieczne (np. broń, materiały wybuchowe, nieznane substancje).	<ul style="list-style-type: none"> - pracownik zapewnia bezpieczeństwo osobom przebywającym na terenie placówki, - niezwłocznie powiadamia dyrekcję placówki, pedagoga lub psychologa, - pracownik interweniujący nakłania ucznia-wychowanka do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli podopieczny odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu wychowanków); w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowo powiadamia się dyrekcję placówki oraz zawiadamia Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji, - pracownik uniemożliwia dostęp do niebezpiecznych substancji lub przedmiotów osobom postronnym.

5. Współpraca z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych.

W trosce o prawidłowy rozwój młodzieży na terenie ZPR-S Oława podejmowanych jest szereg różnorodnych działań wychowawczych, zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych w związku z uzależnieniami oraz innymi sytuacjami zagrożenia. W ramach współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi w placówce organizowane są:

- klasowe zebrania, konsultacje,
- konsultacje indywidualne z nauczycielem, wychowawcą,
- edukacja rodziców,
- spotkania indywidualne z rodzicami prowadzone przez pedagogów i psychologów,
- bieżąca współpraca – kontakt telefoniczny, korespondencja, informacje zwrotne,
- wspieranie rodziców w sytuacjach trudnych wychowawczo, pomoc w podejmowaniu działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom,
- organizacja Dni Otwartych w placówce,
- organizacja warsztatów dla rodziców o tematyce profilaktycznej.

6. Udział dzieci i młodzieży w zajęciach profilaktycznych i w zajęciach umożliwiających, alternatywne wobec zachowań ryzykownych, zaspokajanie potrzeb psychicznych i społecznych

Zajęcia profilaktyczne prowadzą:

- nauczyciele klas, w ramach godzin wychowawczych,
- nauczyciele przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają zagadnienia dotyczące zapobiegania uzależnieniom, w ramach zajęć edukacyjnych,
- nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne, w tym zajęcia sportowe,
- pedagodzy, psychologowie i wychowawcy prowadząc zajęcia profilaktyczne, realizując program profilaktyczny.

7. Dostosowanie treści i form zajęć profilaktycznych do zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz stopnia zagrożenia

Wybór przekazywanych wychowankom treści oraz stosowanych form pracy odbywa się adekwatnie do ich wieku i możliwości intelektualnych. Podejmowane działania uwzględniają potrzeby danej grupy związane ze stopniem zagrożenia uzależnieniem oraz występującymi aktualnie zachowaniami ryzykownymi. Pod uwagę są brane między innymi następujące zagrożenia:

- zagrożenia związane z uzależnieniami od substancji psychoaktywnych,
- zagrożenia związane z uzależnieniami behawioralnymi,
- zagrożenia wynikające z uczestnictwa w ruchu drogowym,
- zagrożenia związane ze zjawiskiem przemocy i agresji (w szkole i poza nią),
- zagrożenia związane z niebezpieczeństwami występującymi w internecie.

Oceny sytuacji, w tym zakresie, dokonuje wychowawca odpowiedzialny za realizację IPE-Tplanując z podopiecznym pracę wychowawczą i zapobiegawczą w danym roku szkolnym z podopiecznym, uwzględniając informacje uzyskane od innych nauczycieli, wychowawców oraz pedagoga i psychologa, dokonując okresowej oceny sytuacji wychowawczej w klasie szkolnej i grupie wychowawczej. Ponadto placówka podejmuje działania zapobiegawcze poprzez różnorodność form i treści profilaktycznych, organizowanie akcji i imprez o charakterze profilaktycznym.

8. Edukacja rówieśnicza

Starsi wychowankowie placówki włączani są w działania edukacyjne dotyczące zagrożeń uzależnieniami w formie przygotowania i prowadzenia apeli tematycznych, udziału w konkursach, przedstawieniach, tworzeniu własnych plakatów, ulotek lub aktywnej wymiany poglądów w ramach zajęć profilaktycznych (np. zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia TUKA/N, zajęcia Treningu Zastępowania Agresji ART).

9. Sposoby współdziałania pracowników szkoły ze Służbą Zdrowia i Policją.

Współpraca z Policją i Strażą Miejską:

- informowanie Policji o zdarzeniach występujących na terenie placówki, mających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia uczniów-wychowanków oraz przejawach demoralizacji,
- wsparcie i współpraca w rozwiązywaniu trudnych sytuacji mających miejsce w placówce i poza nią,
- organizowanie spotkań z zakresu profilaktyki dla wychowanków z udziałem strażnika miejskiego,
- postępowanie zgodnie z procedurami i metodami w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją a w szczególności narkomanią, alkoholizmem i prostytucją.

Współpraca ze Służbą Zdrowia:

- profilaktyczne wizyty kontrolne wychowanków w przychodni rejonowej (badanie wstępne, białe),
- profilaktyczne i lecznicze wizyty u stomatologa.
- kontrole wychowanków, będących pod opieką specjalistów lub przyjmujących leki psychotropowe lekarza psychiatry,
- organizowanie spotkań z lekarzem rodzinnym dot. problemów dojrzewania,
- kontakt ze Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym w sytuacjach nagłych zagrożenia zdrowia i życia wychowanków.
- kontakt ze szpitalami psychiatrycznymi, w tym także oddziałami zajmującymi się leczeniem uzależnień oraz z ośrodkami terapii i leczenia uzależnień wśród młodzieży.

10. Współpraca z różnymi instytucjami, wspierającymi działalność szkół i placówek w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży.

Zespół Placówek Resocjalizacyjno – Socjoterapeutycznych w Oławie, podczas realizacji swych statutowych funkcji, korzysta ze wsparcia i współpracy z m.in.:

- Sądów Rejonowych (Wydział Rodzinny i Nietletnich, Wydział Karny, kuratorzy zawodowi i społeczni);
- Komend Policji;
- Urzędów Miast, Gmin;
- Starostw Powiatowych;
- Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych;
- Rodzinnych Ośrodków Diagnostyczno – Konsultacyjnych;
- Ośrodków Pomocy Społecznej;
- Terapeuty uzależnień;
- Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie;
- Przychodni Rejonowych;
- Szpitali Specjalistycznych;
- Szpitali Psychiatrycznych.

11. Wspieranie uczniów zagrożonych uzależnieniem i demoralizacją, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, w tym aktywności poza placówką, zaspokajających ich potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijających zainteresowania i umiejętności psychospołeczne.

W ramach opieki psychologiczno – pedagogicznej uczniowie mają możliwość korzystania z pomocy nauczycieli, wychowawców, pedagogów i psychologów placówki w celu rozwiązywania osobistych i rodzinnych problemów. Organizacja pracy ZPR-S zapewnia uczniom możliwość zaspokajania potrzeb psychicznych, społecznych a także rozwój umiejętności i zainteresowań. Wobec tych osób, u których zespół zjawisk psychicznych i oddziaływań środowiskowych stwarza wysokie prawdopodobieństwo powstania zależności od środków uzależniających oraz wobec wychowanków, o których wiemy, że sporadycznie używają środków uzależniających, realizowane są następujące zadania z zakresu profilaktyki:

- diagnoza psychologiczna i pedagogiczna problemu, w tym diagnoza sytuacji rodzinnej i szkolnej ucznia - wychowanka oraz monitorowanie jej,
- udział w zespołach ds. planowania i koordynowania udzielania uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej zarówno uczniów – wychowanków jak i ich rodziców / opiekunów prawnych,
- indywidualne rozmowy z uczniami - wychowankami, opieka psychologa, organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- umożliwienie wychowankom wszechstronnego rozwoju podczas zajęć lekcyjnych oraz grupowych z wychowawcą, których tematyka dostosowana jest do potrzeb uczniów,
- spotkania i zajęcia o charakterze profilaktycznym i opiekuńczo - wychowawczym,
- budowanie poczucia własnej wartości poprzez wsparcie indywidualne uczniów i rozwijanie umiejętności psychospołecznych poprzez udział w organizowanych zajęciach socjoterapeutycznych,
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych zapewniających uczniom możliwość rozwoju zainteresowań i aktywnego spędzania wolnego czasu, w tym związanych z realizacją pomocy psychologiczno – pedagogicznej, również akcje profilaktyczne, konkursy, koła zainteresowań czy zajęcia sportowe,
- organizowanie zajęć warsztatowych prowadzonych przez specjalistów placówki,
- osobiste wsparcie, w tym motywowanie do podejmowania form aktywności alternatywnych do wszelkiego rodzaju zachowań, mających związek z uzależnieniami lub demoralizacją,
- współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi w zakresie wymiany informacji, poradnictwo i konsultacje, podejmowanie działań wychowawczych oraz udzielania wsparcia rodzicom,
- przekazywanie informacji dotyczących dostępnych form pomocy specjalistycznej
- nawiązywanie współpracy z instytucjami i organizacjami wspierającymi placówkę i rodzinę,
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów z rówieśnikami (prowadzenie działań interwencyjnych wobec wychowanków – przy współpracy dyrektora, wicedyrektora pedagogów, psychologów, nauczycieli i wychowawców ZPR-S Oława),
- organizowanie spotkań ze specjalistą z zakresu doradztwa zawodowego.

12. Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz sposobu podejmowania wczesnej interwencji w sytuacjach zagrożenia uzależnieniami

Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli uwzględnia tematykę profilaktyki uzależnień i odbywa się zgodnie z potrzebami szkoły oraz wewnątrzszkolnym systemem doskonalenia zawodowego. Zasadniczym celem podejmowanych w tym zakresie działań jest przygotowanie kadry pedagogicznej do realizacji zadań wynikających z programu profilaktyki oraz programu wychowawczego a także aktualizowanie wiedzy na ten temat.

13. Dokonywanie systematycznej oceny podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych.

Członkowie Rady Pedagogicznej systematycznie dokonują oceny efektów podejmowanych działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez:

- aktywną pracę nad analizą bieżącej sytuacji wychowawczej oraz występujących problemów i zagrożeń podczas zebrań zespołów ds. planowania i koordynowania udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- ewaluację skuteczności realizacji Programu Wychowawczego i Programu Profilaktycznego,
- modyfikację Programu Wychowawczego i Programu Profilaktycznego,
- sporządzanie sprawozdań śródrocznych i rocznych przez pedagogów placówki,
- analizę sytuacji wychowawczej oraz występujących problemów i zagrożeń zawartą w sprawozdaniach sporządzonych przez wychowawców odpowiednich grup MOW i MOS,
- wyznaczanie kierunków dalszej pracy profilaktycznej oraz określanie zagadnień i zjawisk wymagających szczególnej uwagi,
- współpracę nauczycieli i wychowawców mającą na celu planowanie kroków zaradczych oraz rozwiązywanie bieżących problemów związanych z nieprawidłowym zachowaniem uczniów,
- analizę postaw poszczególnych uczniów przy wystawianiu ocen zachowania,
- modyfikację Statutu Placówki.

Sporządzili:

Urszula Straub (psycholog), Marcin Ćwigoń (pedagog), Emilia Pietrzyk (pedagog).

Zatwierdzona na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 31.08.2015 r.